

Vadlīnijas NKC piešķirtā valsts finansējuma izlietojumam

Izlietojot NKC piešķirto finansējumu, jāievēro spēkā esošie normatīvie akti (attiecībā uz nodokļu nomaksu, grāmatvedību, skaidras naudas darījumiem, u.c.), kā arī NKC finansēšanas līguma nosacījumi, tai skaitā (bet ne tikai) sekojošais:

1. **Visi maksājumi jāveic no Valsts kases konta, kurā NKC ieskaitījis finansējumu.** Valsts kases kontā nevar tikt ieskaitīti projekta līdzekļi no citiem finansēšanas avotiem, izņemot līdzfinansējumu, kas saņemts no *Eurimages* un *Media*.
2. **Visi izdevumi jāveic finansēšanas līgumā noteiktajos termiņos** – pēc līguma spēkā stāšanās un pirms līgumā noteiktās atskaites iesniegšanas termiņa.
3. **Izdevumiem jābūt tieši un nepastarpināti saistītiem ar projekta īstenošanu** saskaņā ar finansēšanas līguma pielikumos esošo tāmi un projekta aktivitāšu kalendāro plānu. Piemēram, filmu ražošanas atbalsta gadījumā attiecīgā NKC līguma ietvaros nav atbalstāmas aktivitātes, kas nav tieši saistītas ar filmas ražošanu, t.i. filmu tirgu, kursu, festivālu apmeklējumi u.tml.. Tomēr, novērtējot šo pasākumu nepieciešamību un saistību ar attiecīgajiem filmu projektiem, piedāvājam iekļaut šos izdevumus NKC finansēšanas līgumu administratīvo izdevumu sadaļā, t.i. netiešajos projekta izdevumos, viena pasākuma apmeklējumu attiecinot tikai viena finansēšanas līguma ietvaros. Papildus ierosinām neattiecināt izdevumus pasākumiem, kuri atbilst NKC konkursiem Latvijas filmu marketinga, nozares profesionāļu tālākizglītības un industrijas pasākumu atbalstam, tādējādi aicinot šīs aktivitātes, t.sk. dalību Media programmas atbalstītos filmu projektu tirgos,ursos un semināros ārvalstīs, pieteikt attiecīgā NKC konkursā.
4. **Iepriekš ar NKC nesaskaņotas izmaiņas finansēšanas līguma tāmes pamatpozīcijās ir pieļaujamas ne vairāk kā 20% apmērā**, ja tās ir atbilstošas līguma mērķim. Iesniegums NKC par plānotajām izmaiņām tāmē iesniedzams savlaicīgi, nevis pēc fakta konstatācijas īsu brīdi pirms finansējuma izlietojuma atskaites iesniegšanas NKC.

Pakalpojumu līgumu slēgšana, starpniecība, interešu konflikti

5. **Ar pakalpojuma sniedzējiem ir jāslēdz līgumi**, norādot pakalpojumu specifikāciju, līguma summas veidošanos (tāme), pakalpojumu sniegšanas termiņus u.c.; par pakalpojumu sniegšanu jāparaksta pieņemšanas – nodošanas akti.
6. **Izmaksām jābūt veiktām nepastarpināti pakalpojumu sniedzējam**, ar to saprotot, ka starpniecības pakalpojumi nav attiecināmi (izņemot, ja pakalpojumu būtība ir tieši starpniecība, piemēram, ceļojumu vai aktieru aģentūru pakalpojumi).

7. Veicot finansējuma izlietojuma pārbaudi, NKC pievērš uzmanību, vai izmaksas veiktas tādu pakalpojumu sniedzējiem, kuriem **attiecīgo pakalpojumu sniegšana Uzņēmumu reģistrā un/ vai Valsts ieņēmumu dienestā ir reģistrēta kā pamatdarbības veids.**
8. **Neatkarīgi no summas finansējums nevar tikt pārskaitīts tādiem pakalpojumu sniedzējiem (preču piegādātājiem, būvdarbu veicējiem), ar kuriem projekta īstenotājs atrodas interešu konfliktā¹.** (Piemēram, producējošā kompānija (studija) nevar slēgt pakalpojumu vai preču piegādes līgumus ar saviem īpašniekiem, valdes locekļiem vai viņu radniekiem. Tāpat studija nevar no sava valdes locekļa vai īpašnieka īrēt biroja telpas, datorus, automašīnas u.tml.).

Nodokļu nomaksas kārtības, autorlīgumi

9. **Veicot samaksu saimnieciskās darbības veicējiem, jāpārlicinās par to nodokļu maksātāja statusu VID publiskojamo datu bāzē², tai skaitā jāpārlicinās, vai patentmaksas maksātāju sniegtie pakalpojumi atbilst tiem saimnieciskās darbības veidiem (profesijām), uz kuriem attiecināma patentmaksa³, kā arī citiem ierobežojumiem (piemēram, ieņēmumi nedrīkst pārsniegt 15 000 euro gadā; patentmaksas maksātāji nevar sniegt pakalpojumus uzņēmumiem, kas darbojas tajā pašā saimnieciskās darbības jomā, t.i. filmu veidošana, u.c.).**

Norādām, ka kinooperatori un audioieraksta operatori kā patentmaksas maksātāji var sniegt savus pakalpojumus filmu studijām tikai, ja kopējā darījuma summa nepārsniedz 1 000 euro viena NKC finansēšanas līguma ietvaros.

10. **Maksājot atlīdzības fiziskām personām, jāveic arī atbilstošo nodokļu nomaksa.** Projekta īstenotājiem jāspēj atskaitīties par nodokļu nomaksu finansējuma izlietojuma atskaitē iekļautajiem maksājumiem, pēc NKC lūguma uzrādot arī VID iesniegtos dokumentus. Lūdzam ņemt vērā, ka nodokļu pārmaxsa NKC finansēšanas līguma tāmē iekļautajām atlīdzībām nav attiecināma.
11. **Autoratlīdzības var tikt maksātas tikai fiziskām personām, kas kā autori radījusī darbu – radošas darbības rezultātu literatūras, zinātnes vai mākslas, tai skaitā kino mākslas, jomā.⁴**
12. **Ar filmas autoriem (tikai fiziskas personas) jāslēdz nepastarpināti līgumi, samaksu autoriem veicot kā autoratlīdzību (honorāru).** Audiovizuālā darba autori ir režisors, scenārija autors, dialogu autors, muzikāla darba autors, kā arī citas personas, kas jaunrades rezultātā devušas savu ieguldījumu filmas tapšanā⁵

¹ Ministru kabineta 2017.gada 28.februāra noteikumi Nr.104 „Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem” III.nodaļa <https://likumi.lv/doc.php?id=289082>

² https://www6.vid.gov.lv/VID_PDB

³ Ministru kabineta 17.12.2013. noteikumu Nr.1513 „Kārtība, kādā piemērojama patentmaksa un tās apmēri fiziskās personas saimnieciskajai darbībai noteiktā profesijā”1.pielikums <https://likumi.lv/doc.php?id=263363>

⁴ Autortiesību likuma 1.panta 1., 2.apakšpunkts <https://likumi.lv/doc.php?id=5138>

⁵ Autortiesību likuma 11.panta pirmā daļa <https://likumi.lv/doc.php?id=5138>

(piemēram, filmas mākslinieks, operators, montāžas un skaņu režisors). **Par audiovizuāla darba (filmas) autoru nevar tikt atzīts šī darba producents⁶.** Gadījumā, ja projekta ietvaros tā pati fiziskā persona, kas vienlaikus veic arī producenta pienākumus, rada autordarbu (piemēram, izstrādā koncepcijas, prezentācijas u.c.) tad samaksu kā autoratlīdzību, pamatojoties uz autorlīgumu, tā var saņemt tikai par autordarbu radīšanu, bet ne par producenta pienākumu veikšanu.

13. Projektu vadītājiem, filmu producentiem – fiziskām personām, izpildproducentiem, visa veida asistentiem, lokāciju menedžeriem, laukuma administratoriem u.c. filmas administratīvajam vai tehniskajam personālam atlīdzība izmaksājama uz darba vai uzņēmuma līguma pamata vai uz pakalpojumu līgumu un rēķinu pamata, ja minētās personas veic reģistrētu saimniecisko darbību.

Komandējumi, avansa norēķini, skaidras naudas darījumi, iepirkumi

14. **Jāievēro normatīvajos aktos noteiktā kārtība, kādā atlīdzināmi izdevumi, kas saistīti ar komandējumiem,** izdevumu kompensācijas normas u.c.⁷ Komandējuma dienas naudas izmaksājamas katrai personai personīgi saskaņā ar komandējuma rīkojumiem.

15. **Avansa norēķini tiek veikti tikai gadījumā, kad nav iespējams norēķināties ar pārskaitījumu vai ir radusies ārkārtēja situācija.** Avansa norēķiniem jābūt sagatavotiem uz konkrētu avansa norēķinu personu, tiem ir jābūt atbilstoši grāmatvediski noformētiem kā avansa norēķinu atskaitei, ko pēc NKC lūguma būtu iespējams uzrādīt. Atskaitē informācija par avansa norēķiniem jāuzrāda pie finansēšanas līguma tāmes attiecīgās pozīcijas (par avansa norēķiniem uzskatāmi arī uz degvielas piegādes uzņēmumu kartēm veiktie avansa maksājumi).

16. **Attiecībā uz skaidras naudas darījumiem jāievēro deklarēšanas noteikumi⁸** (ja summa pārsniedz 1500 *euro* mēnesī, veiktie darījumi jādeklarē VID).

17. Izlietojot finansējumu, ja piegādes vai pakalpojumu paredzamā līgumcena ir 70 000 *euro* vai lielāka (būvdarbu līgumiem 170 000 *euro*), **jāpiemēro normatīvajos aktos paredzētās iepirkuma procedūras.⁹**

Nacionālais kino centrs, 2017. gada 28. augusts

⁶ Autortiesību likuma 11.panta otrā daļa <https://likumi.lv/doc.php?id=5138>

⁷ Ministru kabineta 12.10.2010. noteikumi Nr.969 „Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi” <https://likumi.lv//ta/id/220013?&search=on>

⁸ Ministru kabineta 10.04.2007. noteikumi Nr.237 „Skaidrā naudā veikto darījumu deklarēšanas noteikumi” <https://likumi.lv//ta/id/155755?&search=on>

⁹ Ministru kabineta 28.02.2017. noteikumi Nr.104 „Noteikumi par iepirkuma procedūru un tās piemērošanas kārtību pasūtītāja finansētiem projektiem” <https://likumi.lv//ta/id/289082?&search=on>